

Martin Hilský (nar. 8. 4. 1943 v Praze)

překladatel, esejista, profesor Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Po středoškolských studiích (1957–1960) vystudoval angličtinu a španělštinu na FF UK v Praze (1965). V r. 1968 byl v konkursu vybrán na stipendijní pobyt na univerzitě v Oxfordu a jeden rok (1968–1969) působil jako mladší vědecký pracovník na Linacre College. V letech 1989–1998 stál v čele Ústavu anglistiky a amerikanistiky Univerzity Karlovy, nyní zde působí jako profesor.

Patří k našim předním překladatelům Shakespearova díla. První jeho shakespearovský překlad vznikl v r. 1983 (*Sen noci svatojánské*) a od té doby **přeložil celé dílo Williama Shakespeara** (tj. celkem 38 her, *Sonety* a narativní básně). Za překlad Shakespearových *Sonetů* (1997) obdržel Cenu Josefa Jungmanna, za překlady a interpretaci Shakespearova díla obdržel Cenu Toma Stopparda za rok 2002 udělovanou Nadací Charty 77. Za rozhlasový pořad o Shakespearových Sonetech získal Výroční cenu Nadace Českého literárního fondu za rok 2002. V roce 2001 ho za zásluhy o šíření anglické literatury v České republice a za jeho shakespearovské překlady královna Alžběta II. jmenovala čestným členem Řádu Britského impéria (MBE).

Kromě pravidelné přednáškové činnosti na Filozofické fakultě UK přednášel na jiných českých i zahraničních univerzitách, např. University of Warwick (1991), University of East Anglia, Norwich (1991), University of London (1992), Birbeck College, London (1992), Shakespeare Institute, Stratford-upon-Avon (1994), PennState University, Pennsylvania (1994), Folger Library, Washington D. C. (1995), Synge Summer School, Rathdrum, Irsko (1997), Deutsche Shakespeare Gesellschaft, Weimar (1999), Universidad de Murcia (1999), The Shakespeare Institute, Stratford-upon-Avon (2000, 2002, 2004, 2006, 2008). Pro širší veřejnost přednášel například v Mnichově (2008, 2009), Ženevě (2009), Basileji (2009), Londýně (2009), Edinburku (2009) aj.

Člen Kruhu moderních filologů (předseda 1993–1996), Obce překladatelů České republiky, Evropské společnosti anglistů (European Society for the Study of English ESSE), člen českého PEN klubu, aj.

Spolupracuje s řadou kulturních institucí, např. Český rozhlas 3–Vltava (shakespearovské pořady), Česká televize, agentura Schok (Letní shakespearovské slavnosti na Pražském hradě), Britská rada v Praze, pražská i mimopražská divadla aj.

Knižní publikace (výběr): **Současný britský román** (H & H, Jinočany, 1992), **Modernisté** (Torst, Praha 1995); editor a spoluautor knihy esejů **Od Poea k postmodernismu** (Odeon/H & H, Praha/Jinočany 1993, s J. Zelenkou), edičně připravil s L. Nagym **Od slavíka k papouškovi** (Host, Brno 2003), v roce 2008 vydal knihu rozhovorů s názvem **Když ticho mluví** (Portál, 2008). Je autorem knihy esejů o anglo-americké literatuře **Rozbité zrcadlo** (Albatros, edice Speculum 2009), souboru studií **Shakespeare a jeviště svět** (Academia 2010). V květnu 2011 vyšel jeho překlad celého Shakespearova díla. Tato kniha s názvem **William Shakespeare Dílo** (Academia 2011) je prvním českým vydáním Shakespeara v jednom v svazku z pera jednoho překladatele.

Napsal několik desítek studií a esejů o anglické a americké literatuře, množství předmluv či doslovů k prozaickým knihám anglo-amerických autorů, publikoval mj. v *Literárních novinách*, *Světové literatuře*, *Lidových novinách*, *Divadlu*, *Prostoru*, *Salonu Práva*, *Souvislostech*, edičně připravil např.: B. Harte – *V údolí Sacramenta* (Odeon, Praha 1980).

Překlady Williama Shakespeara: **Sen noci svatojánské** (1984), **Marná lásky snaha** (1987), **Jak se vám líbí** (1991), **Zimní pohádka** (1992), **Zkrocení zlé ženy** (1994), **Cymbelín** (1995), **Kupec benátský** (1995), **Veselé paničky windsorské** (1996), **Perikles** (1997), **Othello** (1997), **Mnoho povyku pro nic** (1997), **Sonety** (1997), **Macbeth** (1998), **Antonius a Kleopatra** (1998), **Večer tříkrálový** (1999), **Hamlet** (1999), **Bouře** (2000), **Komedie omylů** (2000), **Jindřich IV. díl první a druhý**, (2000–2001), **Richard III.** (2001), **Král Lear** (2002), **Richard II.** (2002), **Jindřich V.** (2003), **Něco za něco** (2003), **Romeo a Julie** (2003), **Jindřich VI. díl první až třetí**, (2004), **Dobry konec všechno spraví** (2005), **Dva vznešení příbuzní** (2005), **Timon Aténský** (2005), **Titus Andronicus** (2006), **Julius Caesar** (2006), **Coriolanus** (2007), **Dva páni z Verony** (2007), **Troilus a Kressida** (2007), **Král Jan** (2008) **Jindřich VIII.** (2008), **Venuše a Adonis** (2008), **Znásilnění Lukrécie** (2009), **Fénix a hrdlička** (2009), **Milenčin nářek** (2009).

Ve dvojjazyčné shakespearovské edici opatřené rozsáhlými úvodními studiemi a komentáři vydal v nakladatelství TORST a od roku 2004 ATLANTIS **Sen noci svatojánské** (1996), **Sonety** (1997), **Kupce benátského** (1999), **Hamleta, dánského prince** (2002), **Krále Leara** (2005) a **Othella** (2006).

V nadaci Evropský literární klub, ELK (ve spolupráci s Euromedia Group – Knižní klub) postupně vycházely jeho překlady celého Shakespeara díla vždy v souboru 4 knih (1999–2009).

K dalším divadelním překladům patří např. Robert Patrick – **Kennedyho děti** (1978), publ. Dilia 1978), Thornton Wilder – **Naše městečko** (1978, publ. Dilia 1985), Peter Shaffer – **Amadeus** (1982, publ. Světová literatura 4, 1983), James Goldman – **Lev v zimě** (1989), Peter Barnes – **Červené nosy** (1993), J. M. Synge – **Hrdina Západu** (1996, publ. v programu ND 1996, knižně v roce 2006).

Výběr z ostatních překladů (některé vyšly ve více vydáních) pro nakl. Odeon: Ring Lardner – **Hnízdečko lásky** (Praha 1976), H. E. Bates – **Poupata odkvétají v máji** (Praha 1977), D. H. Lawrence, **Ženy milující** (Praha 1982), J. Steinbeck – **Pláň Tortilla/Na Plechárně** (1979) J. Cope – **Bezpečné místo** (1980), D. H. Lawrence, **Stíny jara** (Praha 1989), J. G. Farrell – **Nepokoje** (1989), T. S. Eliot – **O básnictví a básnicích** (1991); A. Pope – **Uloupená kadeř** (Jota, Brno 1994).